Pysyvien vastaavien poistosuunnitelman tarkistaminen

Kirkkoneuvosto 22.09.2026 § 116

Valmistelija	Talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila
Esittelijä	Talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila
Esittely	Kirkkohallitus hyväksyi vuonna 2025 uuden ohjeen pysyvistä vastaavista ja suunnitelman mukaisista poistoista. Ohje tuli voimaan 1.1.2026. Ohjeen keskeisenä tavoitteena on yhdenmukaistaa seurakuntien poistokäytäntöjä, lisätä tilinpäätösten vertailukelpoisuutta sekä varmistaa, ettei omaisuus ole yliarvostettuna taseessa. Ohjeessa lähtökohtana on, että hyödykeryhmäkohtaisista poistoaikaväleistä valitaan ensisijaisesti lyhin poistoaika, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Seurakunnan käyttöomaisuusrekisterin perusteella useiden Janakkalan seurakunnan hyödykkeiden nykyiset poistoajat poikkeavat uuden ohjeen ensisijaisista suosituksista. Tämän vuoksi on laadittu laskelmat vaihtoehtoisista tavoista soveltaa uutta ohjeistusta olemassa olevaan käyttöomaisuuteen. Poistosuunnitelman tarkastelussa on syytä huomioida, että seurakunnan nykyiset poistoajat eivät ole syntyneet ilman perusteita. Merkittävä osa nykyisistä poistoajoista sijoittuu edelleen kuntasektorilla käytössä olevien poistoaikasuositusten vaihteluväleihin. Esimerkiksi leirikeskusten poistoajat vastaavat kuntien vapaa-ajan rakennuksia koskevia suosituksia, hautaustoimen rakenteiden poistoajat vastaavat kuntien kiinteitä rakenteita ja laitteita koskevia poistoaikoja ja kirkkojen poistoajat sijoittuvat kuntien pitkäikäisiä erityisrakennuksia koskevien suositusten tasolle. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on kuitenkin jo aiemmin suositellut kunnille poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmälle poistoajalle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Samansuuntainen periaate on nyt sisällytetty myös seurakuntien ohjeistukseen. Poistosuunnitelman päivittämiseksi voidaan tunnistaa kolme vaihtoehtoista menettelytapaa. Kirkkohallitus on hyväksynyt ohjeistuksessa vaihtoehdot yksi ja kaksi. **Vaihtoehto 1: Kertapoisto ja poistoaikojen oikaisu uuden ohjeen mukaisiksi** Tässä vaihtoehdossa omaisuuden kirjanpitoarvot oikaistaan vastaamaan tilannetta, jossa uuden ohjeen mukaisia poistoaikoja olisi sovellettu hankinnasta lähtien. Menettely vastaa Kirkkohallituksen toimintavaihtoehtoa 1.

Laskelman mukaan:
- kertaluonteinen lisäpoisto vuonna 2026 noin 1,79 milj. euroa
- poistot vuonna 2027 noin 272 000 euroa
- poistot vuonna 2028 noin 235 000 euroa
- poistot vuonna 2029 noin 223 000 euroa.

Vaihtoehdon etuna on, että seurakunnan tase vastaisi välittömästi uuden ohjeen mukaista arvostustasoa. Haittapuolena on merkittävä kertaluonteinen vaikutus vuoden 2026 tulokseen ja omaan pääomaan.

Vaihtoehto 2: Poistoaikojen muuttaminen ilman takautuvaa oikaisua

Tässä vaihtoehdossa aikaisempia poistoja ei oikaista, vaan poistoaikoja lyhennetään tuleville vuosille. Menettely vastaa Kirkkohallituksen toimintavaihtoehtoa 2.

Laskelman mukaan:
- kertaluonteinen lisäpoisto vuonna 2026 noin 1,19 milj. euroa
- poistot vuonna 2027 noin 519 000 euroa
- poistot vuonna 2028 noin 315 000 euroa
- poistot vuonna 2029 noin 258 000 euroa.

Vaihtoehdon etuna on pienempi kertaluonteinen vaikutus vuoden 2026 tulokseen. Vaikutukset jakautuvat useammalle vuodelle. Haittapuolena on useita vuosia jatkuva korkeampi poistotaso.

Vaihtoehto 3: Nykyisten poistoaikojen säilyttäminen

Kolmannessa vaihtoehdossa seurakunta päättäisi säilyttää nykyiset poistoajat ja perustella ne hyödykkeiden taloudellisella pitoajalla.

Vaihtoehdon etuna olisi se, ettei taseeseen tai tulokseen aiheutuisi välittömiä vaikutuksia. Samalla voidaan todeta, että suuri osa nykyisistä poistoajoista sijoittuu edelleen kuntasektorin yleisohjeiden mukaisiin vaihteluväleihin.

Vaihtoehdon riskinä on kuitenkin se, että seurakunnan poistosuunnitelma poikkeaisi uuden seurakuntaohjeen ensisijaisesta lähtökohdasta, jonka mukaan poistoaikavälin lyhyintä päätä tulisi käyttää ilman erityistä hyödykekohtaista perustetta. Tällöin seurakunnan tulisi dokumentoida perusteet poikkeaville poistoajoille hyödykekohtaisesti.

Vaikutus taseeseen

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä seurakunnan pysyvien vastaavien määrä oli noin 4,8 miljoonaa euroa ja oma pääoma noin 8,5 miljoonaa euroa.

Vaihtoehto 1 pienentäisi taseeseen jäävää käyttöomaisuuden arvoa voimakkaimmin ja nopeimmin. Vaihtoehto 2 johtaisi samaan suuntaan, mutta vaikutus jakautuisi useammalle vuodelle. Vaihtoehdossa 3 tase säilyisi nykyisellä tasollaan, jolloin käyttöomaisuuden kirjanpitoarvot pysyisivät korkeampina kuin uuden ohjeen mukaisia poistoaikoja sovellettaessa.

Yhteenveto

Kuntasektorin ohjeistus osoittaa, että Janakkalan nykyisiä poistoaikoja voidaan pitää edelleen yleisen julkisyhteisöjen kirjanpitokäytännön näkökulmasta perusteltuina. Uusi seurakuntien ohje kuitenkin edustaa aiempaa varovaisempaa poistopolitiikkaa ja ohjaa käyttämään poistoaikojen alarajoja ilman erityisiä vastaperusteita. Näin ollen kysymys ei ole niinkään aikaisempien poistosuunnitelmien virheellisyydestä, vaan siitä, halutaanko seurakunnan poistopolitiikka saattaa uuden ohjeen mukaiseen tasoon välittömästi, vaiheittain vai hyödykekohtaiseen harkintaan perustuen

LAVA

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen (657/2023) 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Päätösesitys

Kirkkoneuvosto merkitsee laaditun selvityksen tiedoksi ja päättää esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi yhden seurakunnan poistosuunnitelman päivittämisessä noudatettavan vaihtoehdon seuraavista:

1. poistoaikojen takautuva oikaisu ja kertaluonteinen lisäpoisto (vaihtoehto 1),
2. poistoaikojen muuttaminen ilman takautuvaa oikaisua (vaihtoehto 2), tai
3. nykyisen poistosuunnitelman säilyttäminen hyödykekohtaisine perusteluineen (vaihtoehto 3).

Talouspäällikkö päätti käydyn keskustelun pohjalta muuttaa pohjaesitystä niin, että kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi poistoaikojen takautuvaa oikaisua vuoden 2026 tilinpäätökseen.

Päätös

Kirkkoneuvosto hyväksyi muutetun päätösesityksen:kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi poistoaikojen takautuvaa oikaisua vuoden 2026 tilinpäätökseen. (vaihtoehto 1)

Toimeenpano

kirkkovaltuuston käsittelyyn

Muutoksenhaku

Päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Kirkkoneuvosto 20.10.2026 § 132

53/02.00.00/2026

Esittely

Kirkkoneuvosto käsitteli pysyvien vastaavien poistosuunnitelman tarkistamista kokouksessaan 22.9.2026 § 116. Kirkkoneuvosto päätti tuolloin esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunnan pysyvien vastaavien poistoajat oikaistaan

takautuvasti uuden ohjeen mukaisiksi vuoden 2026 tilinpäätöksessä. Päätös vastasi käsittelyssä esitettyä vaihtoehtoa 1, jonka mukaan poistoaikoja oikaistaan takautuvasti. Kirkkoneuvoston 22.9.2026 tekemä päätös koski asian valmistelua kirkkovaltuustolle. Asiaa ei ole vielä ratkaistu lopullisesti kirkkovaltuustossa. Kirkkoneuvosto voi siten Kirkkohallituksen täsmennetyn ohjeistuksen ja uuden laskelman perusteella muuttaa aikaisempaa esitystään ennen asian viemistä kirkkovaltuuston päätettäväksi.

Kirkkohallitus on tämän jälkeen täsmentänyt ohjeen voimaantuloa ja poistoaikojen alarajojen käyttöönottoa. Pysyviä vastaavia ja suunnitelman mukaisia poistoja koskeva ohje on tullut voimaan 1.1.2026. Seurakuntien pyynnöstä poistoaikojen alarajojen soveltamisesta on kuitenkin ohjeistettu siten, että alarajat tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.1.2027. Tällä on haluttu mahdollistaa muutoksen huomioon ottaminen seurakuntien vuoden 2027 talousarvioiden valmistelussa. Ohje ei kuitenkaan estä poistoaikojen alarajojen käyttöönottoa jo vuoden 2026 aikana.

Pysyviä vastaavia koskeva yleiskirje on annettu 8.1.2026. Tämän vuoksi ohjeen vaikutuksia ei ole voitu ennakoida eikä ottaa huomioon Janakkalan seurakunnan vuoden 2026 talousarviossa. Poistoaikojen takautuvasta oikaisusta aiheutuisi seurakunnalle erittäin merkittävä, talousarvioon sisältymätön lisäpoisto vuodelle 2026.

Kirkkohallituksen täsmennetyn ohjeistuksen perusteella poistosuunnitelman muutos on tarkoituksenmukaista toteuttaa 1.1.2027 alkaen. Tällöin vuoden 2026 poistot ja kirjanpitoarvot säilyvät voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisina. Uudet lyhyemmät poistoajat otetaan käyttöön 1.1.2027, ja aikaisempien vuosien poistojen takautuva oikaisu kirjataan vuoden 2027 kuluksi. Nykyisiä poistoaikoja ei pidennetä niissä tapauksissa, joissa uusi ohje mahdollistaisi nykyistä pidemmän poistoajan.

Päivitetyn laskelman mukaan vuonna 2027 kirjattava takautuva poisto-oikaisu on noin **1 790 338 euroa**. Vuoden 2027 normaalit suunnitelman mukaiset poistot ovat noin **276 125 euroa**, joten vuoden 2027 poistot ovat yhteensä noin **2 066 463 euroa**. Käyttöomaisuuden kirjanpitoarvoksi jää vuoden 2027 poistojen jälkeen noin **2 119 456 euroa**.

Muutos aiheuttaa vuoden 2027 tulokseen erittäin merkittävän kertaluonteisen kulukirjauksen. Lisäpoistojen vaikutukseen tulee varautua vuoden 2027 talousarviossa. Poistot ovat kirjanpidollinen kulukirjaus, jolla ei sellaisenaan ole välitöntä vaikutusta seurakunnan rahavaroihin. Niiden tulosvaikutusta voidaan kuitenkin tasapainottaa sijoitustoiminnan tuotoilla seurakunnan taloudellisten edellytysten ja hyväksytyn varainhoitopolitiikan puitteissa.

Päätösesitys

Kirkkoneuvosto päättää:

1. muuttaa 22.9.2026 § 116 tekemäänsä päätöstä siten, että poistoaikojen takautuvaa oikaisua ei tehdä vuoden 2026 tilinpäätöksessä;
2. esittää kirkkovaltuustolle, että Janakkalan seurakunnan pysyvien vastaavien poistosuunnitelma muutetaan 1.1.2027 alkaen Kirkkohallituksen uuden ohjeen mukaiseksi siten, että:
   - käyttöön otetaan uuden ohjeen mukaiset poistoaikojen alarajat niissä hyödykeryhmissä, joissa uusi poistoaika on nykyistä poistoaikaa lyhyempi;

- voimassa olevia poistoaikoja ei pidennetä, vaikka uusi ohje mahdollistaisi nykyistä pidemmän poistoajan;
- aikaisempien vuosien poistot oikaistaan takautuvasti uuden, lyhyemmän poistoajan mukaisiksi vuonna 2027;
- ja poistosuunnitelman muutoksen laskennallisena perusteena käytetään asian liitteenä olevaa päivitettyä laskelmaa;

3. esittää kirkkovaltuustolle, että poistosuunnitelman muutoksesta aiheutuva arviolta 1 790 338 euron takautuva poisto-oikaisu ja muut vuoden 2027 suunnitelman mukaiset poistot otetaan huomioon vuoden 2027 talousarviossa;
4. merkitä tiedoksi, että vuoden 2027 kokonaispoistojen arvioidaan päivitetyn laskelman perusteella olevan noin 2 066 463 euroa ;
5. sekä todeta, että vuoden 2027 tulosvaikutukseen varaudutaan talousarviossa ja että poikkeuksellisen suurta poistovaikutusta pyritään osaltaan kattamaan sijoitustoiminnan tuotoilla.

Päätös

Kirkkoneuvosto päätti:

1. muuttaa 22.9.2026 § 116 tekemäänsä päätöstä siten, että poistoaikojen takautuvaa oikaisua ei tehdä vuoden 2026 tilinpäätöksessä;
2. esittää kirkkovaltuustolle, että Janakkalan seurakunnan pysyvien vastaavien poistosuunnitelma muutetaan 1.1.2027 alkaen Kirkkohallituksen uuden ohjeen mukaiseksi siten, että: - käyttöön otetaan uuden ohjeen mukaiset poistoaikojen alarajat niissä hyödykeryhmissä, joissa uusi poistoaika on nykyistä poistoaikaa lyhyempi; - voimassa olevia poistoaikoja ei pidennetä, vaikka uusi ohje mahdollistaisi nykyistä pidemmän poistoajan; - aikaisempien vuosien poistot oikaistaan takautuvasti uuden, lyhyemmän poistoajan mukaisiksi vuonna 2027; - ja poistosuunnitelman muutoksen laskennallisena perusteena käytetään asian liitteenä olevaa päivitettyä laskelmaa;
3. esittää kirkkovaltuustolle, että poistosuunnitelman muutoksesta aiheutuva arviolta 1 790 338 euron takautuva poisto-oikaisu ja muut vuoden 2027 suunnitelman mukaiset poistot otetaan huomioon vuoden 2027 talousarviossa;
4. merkitä tiedoksi, että vuoden 2027 kokonaispoistojen arvioidaan päivitetyn laskelman perusteella olevan noin 2 066 463 euroa ;
5. sekä todeta, että vuoden 2027 tulosvaikutukseen varaudutaan talousarviossa ja että poikkeuksellisen suurta poistovaikutusta pyritään osaltaan kattamaan sijoitustoiminnan tuotoilla.

Toimeenpano — Seuraavaan kirkkovaltuuston kokouksen käsittelyyn.

Muutoksenhaku — Päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.